

Verarmd uranium (DU) in kogels en bepantsering

Sinds de Golfoorlog van 1991 wordt verarmd uranium (DU, depleted uranium) op het slagveld gebruikt. Als toepassing in pantserdoordringende projectielen is het de pijlvormige kern van het projectiel dat van verarmd-uraniummetaal is gemaakt. Terwijl wolframprojectielen evengoed pantsers kunnen doorboren, schakelde het Pentagon over op DU-projectielen omdat DU goedkoper en ruimer beschikbaar is.

A-10 vliegtuig vuurt DU-kogels af.

Bij inslag op een metalen doelwit wordt een deel van het getroffen doel getransformeerd in minuscule schadelijke metaaldeeltjes. Ook het DU transformeert voor 20 % in oxidedeeltjes van slechts 0.1 tot 10 micrometer in diameter. Deze deeltjes kunnen tot 40 kilometer van hun bron worden meegenomen en kunnen jaren later terug opstuiven. Ze kunnen door iedereen in de buurt ingeademd worden. DU is een zwaar metaal dat naast zijn chemische

giftigheid ook gammastralen en alfa- en bètadeeltjes uitzendt.

DU wordt ook toegepast als versteviging van de bepantsering van de M1A1 en M1A2 tanks.

Belgische Wet verbiedt gebruik en financiering van uraniumwapens

Op 21 juni 2009 werd in België een wet van kracht die een verbod instelt op productie, opslag, verhandeling, verstrekking, transport en gebruik van "inerte munitie en bepantsering die DU of elk ander industrieel uranium bevat". Op 2 juli 2009 werd met unanimitéit ook het verbod op de financiering van gebruik, productie en bezit van DU-wapens aanvaard. België is het eerste land in de wereld dat DU-wapens illegaal verklaart. België nam dit besluit op grond van het Voorzorgsprincipe.

Potentieel risico voor mens en milieu

DU-wapens werden in 1991 gebruikt in Koeweit en Irak, in 2003 in Irak en ook in de oorlogen in Bosnië, Servië en Kosovo. Een blote DU-kogel oxideert heel vlug in een natte omgeving. Kogels die doel missen bevinden zich soms tot 5 meter onder het grondoppervlak. In veel gevallen worden ze dan niet gerecupereerd omdat ze niet worden opgespoord, zoals ook het geval is op het schietterrein van het Schotse Dundrennan. Deze verborgen kogels zullen na 25 tot 35 jaar

volledig weggeteerd zijn. Een afdoende sanering van besmette gronden is moeilijk en van water en lucht is het onmogelijk.

DU-penetrator (pijlvormige staaf) in een projectiel

DU is een afvalproduct van de verrijking van industrieel gezuiverd 'natuurlijk uranium'. DU is arm aan splijtbaar materiaal. Kortstondige externe blootstelling aan een DU-projectiel vormt geen probleem voor de gezondheid. In water oplosbaar DU kan bij opname de nieren beschadigen. Opgenomen deeltjes die moeilijker oplosbaar zijn, nestelen zich diep in het lichaam, mogelijk 20 jaar in de longen. Jarenlang onderzoek met proefdieren en met in cultuur gebrachte menselijke cellen wijst op een mogelijk verband tussen chronische blootstelling aan DU en het ontstaan van leukemie, problemen bij de voortplanting, neurologische en genetische effecten. Over de effecten op de gezondheid van mens en milieu is nog niet alles duidelijk. In gebieden die met DU besmet werden, zoals in Irak, werd een ongewone toename vastgesteld van het aantal nieuwe kankers en geboortefwijkingen. Uit voorzorg en om de ongecontroleerde verspreiding van DU te voorkomen is een wereldwijd verbod nodig op het militair gebruik ervan. *"Beter voorkomen dan genezen"*

Wij willen dat België

- het Belgisch verbod op productie, opslag, verhandeling, verstrekking, en militair gebruik van DU-wapens actief promoot in de internationale fora en deze Belgische wet effectief toepast;
- acties onderneemt op internationaal niveau om het ontwerp, de productie, de aankoop, het testen, vervoeren, opslaan en gebruiken van DU-wapens te verbieden;
- er bij de NAVO op aandringt om gebieden in kaart te brengen waar DU-wapens werden gebruikt en opgeslagen liggen; deze informatie moet gemakkelijk toegankelijk zijn voor het publiek;
- geen militaire en humanitaire missies stuurt naar met uranium besmette gebieden (zonder een gedegen bescherming tegen besmetting);
- net zoals bij het verdrag tegen de anti-persoonsmijnen, een voortrekkersrol speelt bij de totstandkoming van 'een totaal verbod op uraniumwapens' door de ondertekening van een verdrag;
- mee de kosten draagt van de ontsmetting van gebieden waar DU-wapens werden gebruikt, evenals de medische hulpverleningskosten;
- het initiatief neemt voor de oprichting van een hulpfonds voor de door DU-wapens getroffen bevolkingen.

Deze DU-penetrator vertoont geelkleurige oxidatie.

Wat kan u doen?

- Onderteken de **petitie** van de International Coalition to Ban Uranium weapons. Zie: <http://www.bandepleteduranium.org> - info@bandepleteduranium.org
- Neem deel aan de jaarlijkse Internationale Actiedag rond 6 november.
- Stort een gift op bankrekeningnr. 733-0261889-19; vermeld: "**Gift**"

Belgische Coalitie: 'Stop Uraniumwapens!'

p/a Friends of the Earth Vlaanderen vzw
Constant Meunierstraat 62, 3000 Leuven
Website: <http://www.motherearth.org/du>
E-mail: willem@motherearth.org
Gsm: 0473 71 75 18

Een samenwerkingsverband van Friends of the Earth Brussel en Vlaanderen, ACV-Brussel, Netwerk-Vlaanderen, Greenpeace, Artsen voor Vrede, Intal/Geneeskunde voor de Derde Wereld, Vredesactie, Vakbondsmensen In Verzet tegen Oorlog, Mouvement Chrétien pour la Paix, Pax Christi Leuven, Pax Christi Vlaanderen, Association Médicale pour le Prévention de la Guerre Nucléaire, Vrede, Groupe Liégeois pour l'Economie Distributive, Bond Beter Leefmilieu, Jeugdbond voor Natuur en Milieu, VODO, Oxfam-Solidariteit, Coördination Nationale d'Action pour la Paix et la Démocratie, Comité de Surveillance de l'OTAN, Links Ecologisch Forum, VRAK/Actie Vredesbelasting, SOS Irak, Vrouwen in het Zwart

V.u.: Willem Van den Panhuysen, Fonteineplein 4, 9000 Gent

Wapens met VERARMDE URANIUM

- een lange termijn
gevaar voor mens en
milieu

Wetenschappelijk team inspecteert een gevechtstank in Kosovo

**Belgische Coalitie:
'Stop Uraniumwapens!'**
www.motherearth.org/du